

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Lekárska fakulta
Ústav sociálnej a behaviorálnej medicíny

UČEBNÝ PLÁN PREDMETU

Akademický rok 2024/2025

Názov predmetu:	Sociálna medicína		
Podmieňujúce predmety:	Sociálna práca		
Študijný program:	Verejné zdravotníctvo - bakalársky	Forma štúdia:	denná
Katégoria predmetu:	povinný	Obdobie štúdia:	2. rok, 2. sem.
Forma výučby:	prednáška/cvičenie/kontrolované samošt.	Rozsah výučby:	1/2/3 hod./týždeň
Forma ukončenia:	skúška	Počet kreditov:	3

Týždeň	Prednášky: Utorok 08:30 – 10:00 (NVT) PG	Cvičenia: Utorok 10:00 – 11:30 PG
1. (7) 10.02.-14.02.	Systém sociálnej ochrany na Slovensku. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 11.02.2025	Úvod do predmetu a podmienky absolvovania. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 11.02.2025
2. (8) 17.02.-21.02.		Domáce násilie. Syndróm CAN. Zdravotné a sociálne dôsledky. Služby krízovej intervencie. <i>MVDr. Marcela Linková PhD.</i> 18.02.2025
3. (9) 24.02.-28.02.	Sociálnoprávna ochrana detí, starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 25.02.2025	Nezamestnanosť a bezdomovectvo ako zdravotný a sociálny problém. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 25.02.2025
4. (10) 03.03.-07.03.		Návšteva vybraného zariadenia krízovej intervencie. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 04.03.2025
5. (11) 10.03.-14.03.	Legislatíva upravujúca poskytovanie sociálnej starostlivosti v SR - Zákon NR SR č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 11.03.2025	Špecifiká zdravotnej a sociálnej starostlivosti o ľudí s telesným zdravotným postihnutím. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 11.03.2025
6. (12) 17.03.-21.03.		Špecifiká zdravotnej a sociálnej starostlivosti o ľudí s duševným zdravotným postihnutím. <i>MVDr. Marcela Linková, PhD.</i> 18.03.2025
7. (13) 24.03.-28.03.	Legislatíva upravujúca poskytovanie sociálnej starostlivosti v SR - Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 25.03.2025	Nelátkové závislosti ako zdravotný a sociálny problém. <i>MUDr. Marcela Linková, PhD.</i> 25.03.2025
8. (14) 31.03.-04.04.		Špecifiká zdravotnej a sociálnej starostlivosti o ľudí so zmyslovým zdravotným postihnutím. Návšteva organizácie zameranej na sociálnu pomoc nevidiacim a slabozrakým osobám (ÚNSS) <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 01.04.2025

9. (15) 07.04.-11.04.	Poradenstvo ako súčasť poskytovania zdravotnej starostlivosti. Sociálne predpisovanie ako súčasť integrovanej zdravotnej starostlivosti. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 08.04.2025	Špecifiká zdravotnej a sociálnej starostlivosti o prisťahovalcov a Rómov. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 08.04.2025
10. (16) 14.04.-18.04.		Možnosti sociálnej pomoci osobám vyššieho veku. Návšteva vybraného pobytového zariadenia sociálnych služieb. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 15.04.2025
11. (17) 21.04.-25.04.	<i>Rektorské voľno</i> 22.04.2025	<i>Rektorské voľno</i> 22.04.2025
12. (18) 28.04.-02.05.		Špecifiká zdravotnej a sociálnej starostlivosti z pohľadu študentov – prezentácia vybranej témy. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 29.04.2025
13. (19) 05.05.-09.05.	Integrovaná starostlivosť ako cesta k udržateľnosti zdravotných a sociálnych systémov. <i>MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD.</i> 06.05.2025	Špecifiká zdravotnej a sociálnej starostlivosti z pohľadu študentov – prezentácia vybranej témy. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 06.05.2025
14. (20) 12.05.-16.05.		Špecifiká zdravotnej a sociálnej starostlivosti z pohľadu študentov – prezentácia vybranej témy. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 13.05.2025

Podmienky pre absolvovanie predmetu:

1. 100 % účasť na cvičeniach, maximálne 3 ospravedlnené absencie na cvičení za semester.
2. Povinná účasť na 4 prednáškach.
3. Spracovanie a **prezentácia** pridelenej témy v príslušnom výučbovom týždni.
4. Úspešné zvládnutie **ústnej skúšky**.
5. V prípade, že výučba prebieha dištančnou formou, prostredníctvom aplikácie MS Teams, prosíme študentov, aby mali k dispozícii aj audio-vizuálne pripojenie tj. možnosť komunikovať prostredníctvom zvuku a obrazu.

Odporúčaná literatúra:

1. Hamul'ák, J. a kol. Sociálna ochrana osôb so zdravotným postihnutím v pracovnom práve a práve sociálneho zabezpečenia. Právnická fakulta UK v Bratislave, 2022. Dostupné online: https://www.flaw.uniba.sk/fileadmin/praf/Pracoviska/Katedry/KPPPSZ/Publikacne_vystupy/Subory_na_stranku/Sociálna_ochrana_osob_so_zdravotnym_postihnutim.pdf
2. Móricaová, Š., Bartošovič, I., Hegyi, L. Znevýhodnené skupiny vo verejnom zdravotníctve. Vysokoškolská učebnica. VEDA, Bratislava 2013, ISBN 978-80-224-1278-0. 144 s.
3. MPSVaR SR. Správa o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky za rok 2023. Dostupné online: https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/ministerstvo/analyticke-centrum/2024/sprava_sossr_2023_pub.pdf
4. MPSVaR SR – MZ SR. Stratégia dlhodobej starostlivosti v Slovenskej republike. Integrovaná sociálno-zdravotná starostlivosť. 2021. Dostupné online: <https://www.employment.gov.sk/files/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/strategia-dlhodobej-starostlivosti-sr/strategia-dlhodobej-starostlivosti-sr-sept-2021.pdf>
5. MZ SR. Aktualizácia Strategického rámca starostlivosti o zdravie pre roky 2014 - 2030. Jún 2022. Dostupné online: <https://health.gov.sk/?strategia-v-zdravotnictve>
6. Repková, K., Brichtová, L. Sociálna ochrana starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím – vybrané aspekty. Epos, Bratislava 2009. ISBN 978-80-8057-797-1. 463s.
7. Zákony NR SR Z. z. v znení neskorších predpisov:
 - č. 448/2008 o sociálnych službách
 - č. 447/2008 o peňažných príspevkoch na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ŤZP
 - č. 36/2005 o rodine
 - č. 305/2005 o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele.

I. oblasť: Zdravotné riziká informačnej doby a ich riešenia

- I.1 Instagram a TikTok - posúďte ich krátkodobý a dlhodobý vplyv na duševné a fyzické zdravie.
- I.2 Závislosť na videohrách - na konkrétnom príklade charakterizujte dopady tejto závislosti na zdravie.
- I.3 Spoločnosť očarená štíhlosťou - uveďte príklady rôznych diét propagovaných na internete a kriticky zhodnoťte ich možné dopady na zdravie populácie.

II. oblasť: Sociálna pomoc pre osoby so zdravotným postihnutím

- II.1 Jeden deň - 24 hodín v živote vodiča - každodenné prekonávanie bariér a sociálna pomoc pre osobu s telesným zdravotným postihnutím.
- II.2 Náhla cievná mozgová príhoda - navrhnete možnosti terciárnej prevencie a sociálnej pomoci pacientovi a jeho blízkym.
- II.3 Diabetická neuropatia - navrhnete možnosti terciárnej prevencie a sociálnej pomoci pacientovi a jeho blízkym.
- II.4 Navrhnete možnosti dostupnej sociálnej pomoci pacientovi s vybraným zhubným nádorovým ochorením.
- II.5 Život s bielou palicou - na konkrétnom príklade demonštrujete každodennú realitu nevidiaceho človeka.

III. oblasť: Zdravotné a sociálne dopady dlhodobého opatrovania

- III.1 Na konkrétnom príklade opíšete poskytovanie komplexnej starostlivosti v hospici.
- III.2 Na konkrétnom príklade zhodnoťte pozitíva a negatíva poskytovania domácej opatrovateľskej služby z pohľadu klienta a z pohľadu formálneho opatrovateľa.
- III.3 Prečo sú opatrovatelia osôb žijúcich s Alzheimerovou chorobou považovaní za „druhých neviditeľných pacientov“? Popíšte možné zdravotné a spoločenské dopady dlhodobého opatrovania.

Špecifika zdravotnej a sociálnej starostlivosti z pohľadu študentov - inštrukcie k spracovaniu tém

OBSAH

Cieľom úlohy je naučiť sa vyhľadávať, pracovať a odovzdávať relevantné informácie v oblasti sociálneho lekárstva. Pokúste o hlbšiu analýzu vybranej témy z pohľadu vlastných názorov a skúseností v prepojení na to, čo je o tejto problematike už známe. Výskumné správy, štatistické údaje, grafy a vlastné tvorivé spracovanie sú vítané. Pri vyhľadávaní relevantných zdrojov sa pokúste pracovať s databázami ako EBSCO, Medline, PubMed, Google Scholar či SCOPUS.

FORMA PREZENTÁCIE

PowerPoint prezentácia by mala trvať **7-10 minút** (cca 10-15 snímok) v nasledovnej štruktúre:

1. snímka – názov témy, meno a priezvisko prezentujúceho
 2. snímka – obsah (štruktúra) prezentácie
 3. snímka ... rozpracovanie témy podľa obsahu
- predposledná snímka – krátke zhrnutie
posledná snímka – zoznam všetkých použitých informačných zdrojov (min. 7 zdrojov).
Príslušné informačné zdroje uvádzajte aj pri jednotlivých snímkach, vrátane zdrojov pri štatistických údajoch prevzatých z tabuliek, grafov a pod.

CITOVANIE POUŽITÝCH ZDROJOV

Norma STN ISO 690 2012 - Harvard system – príklady:

monografia/učebnica

GUZANIN, Štefan, Robert SABOVČÍK a Pavol KAČMÁR, 2004. Selected Chapters of Plastic and Reconstructive Surgery: vysokoškolské učebné texty. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Lekárska fakulta. ISBN 80-7097-557-1.

vedecký článok

DUBAYOVÁ, Tatiana et al., 2010. The impact of the intensity of fear on patient's delay regarding health care seeking behavior: a systematic review vyhľadání zdravotníckej starostlivosti. In: International Journal of Public Health. Vol. 55, no. 5, p. 459-468. ISSN 1661-8556.

internetové zdroje

SPEIGHT, J. G., 2005. Lange's Handbook of Chemistry [online]. London: McGraw-Hill.[cit. 2009.06.10.] ISBN 978-1-60119-261-5. Dostupné na: http://www.knovel.com/web/portal/basic_search/display?_EXT_KNOVEL_DISPLAY_boo_kid=1347&_EXT_KNOVEL_DISPLAY_fromSearch=true&_EXT_KNOVEL_DISPLAY_se_archType=basic

Posledná úprava: 06.02.2025
MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD.
Garant predmetu